

Locuința din Calea Victoriei nr. 194, în stil neoclasic francez, așa cum a renovat-o după cumpărarea ei (1840) de la paharnicul Manolache Fața¹ principesa Cleopatra Trubețkoi (născută Ghica), mai păstrează în interioarele etajului câteva vestigii decorative din pragul secolului al XX-lea.

Într-o cameră, care răspunde în salonul cel mare, plafonul este decorat cu stucatură, excesiv colorată. De-a lungul pereților, pe plafon, se găsește o bordură alcătuită din două litere îmbinate într-o monogramă (Z. N.), desigur inițialele numelui și pronumelui proprietarului care a comandat execuția lucrării, iar centrul este casetat, imitând grinzi de lemn.

În salonul cel mare, trei dessous-de-porte mai păstrează în cartușele respective, picturi (ulei pe pânză maruflată) reprezentând copii după pastorale galante de Boucher². Ele sînt realizate de un pictor dotat, poate de cel care a executat copiile după tablourile aceluiași maestru francez, aflate în clădirea din str. Nicolae Iorga nr. 2³.

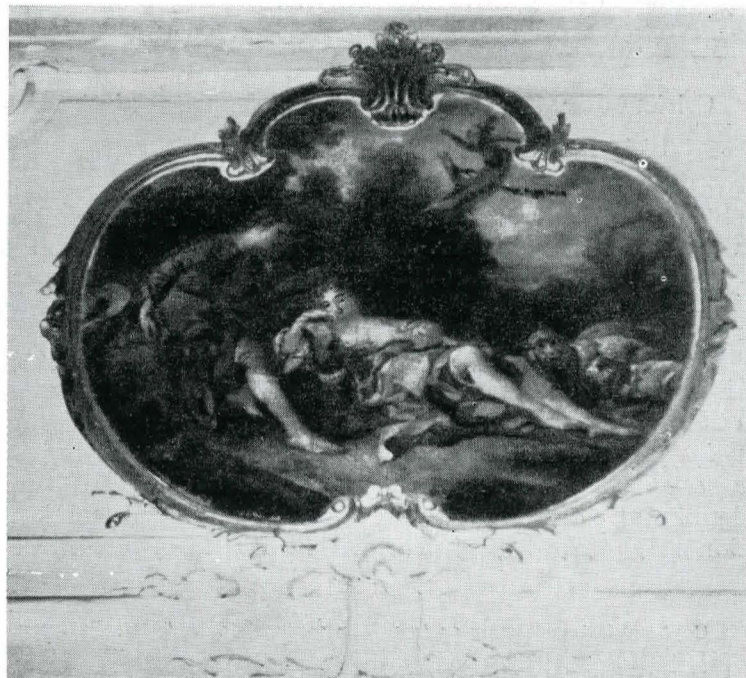
¹ Florian Georgescu, Paul Cernovodeanu, Alexandru Cebuc, *Monumente din București*, ghid, Ed. Meridiane 1966, p. 58

² Picturile sînt executate între 1895—1905, ținînd seama de moda decorației interioare din țara noastră care impusese în acest răstimp scenele cîmpenești din frivola viață a aristocrației franceze a secolului al XVIII-lea.

³ Petre Oprea: *Picturi murale din locuințe și instituții bucureștene în pragul secolului al XX-lea*, în „Revista muzeelor și monumentelor” — „Monumente istorice și de artă” nr. 1, 1976.

1—3 Pictură decorativă din locuința de pe Calea Victoriei nr. 194

4—8 Fragmente de pictură decorativă de pe fațada clădirii din str. Occidentului nr. 11 B.

Criticul de artă Nicolae Petrașcu, admirator al pictorului G. D. Mirea, impresionat puternic de compoziția acestuia *Virful cu Dor*, a ținut să aibă, dacă nu originalul cumpărat de colecționarul Vasile Morțun, cel puțin o copie a tabloului. Astfel, în locuința sa din **piața M. Eminescu** (fostă Piața Romană) **nr. 1**, construită după planurile lui I. Mincu în 1907, a cerut încuviințarea prietenului Mirea să-i îngăduie unui elev al său pe care îl va numi să-i execute o copie după lucrarea admirată.

Așa cum afirmă N. Petrașcu, în monografia dedicată lui G. D. Mirea, pictorul Dimitrie Mihăilescu a realizat în 1908—1909 o copie ⁴ la aceleași dimensiuni „aplicînd-o apoi pe plafonul casei... unde planează și astăzi cu suprafața de peste 24 m. p.” ⁵. Actualmente, pictura, o copie fidelă, de mai multe ori restaurată, se găsește pe plafonul aceluiași salon și a constituit, într-o perioadă cînd originalul se

credea pierdut, (1916—1957), singurul document referitor la o realizare care a stîrnit, la expunerea ei în 1883 la Paris și 1885 la București, un mare entuziasm, consacîndu-l pe autorul ei.

Între 1905 și 1915, unele case burgheze, realizate economicos de modești antreprenori și, ca atare, lipsite de excesiva ornamentație arhitecturală folosită la majoritatea construcțiilor particulare din acea vreme, pentru a fi totuși mai arătoase, sînt pictate la exterior după o desuetă modă italiană, ai cărei meșteri, aflați la București, o introduc și o practică drept o noutate.

Această decorație, plasată întotdeauna de-a lungul pereților dintre fereastră și acoperiș, putea fi, pentru comanditarii mai puțin pretențioși sau cu mai puțină dare de mină, o simplă friză-bandou ⁶, alcătuită din rinceaux-uri combinate cu elemente decorative grecești, realizate din șablon, fie zugrăvite (culori de apă), fie în ulei. Pentru ceilalți, rinceaux-urile erau întrerupte din loc în loc de medalioane și cartușe, unde erau înfățișate, după indicațiile proprietarilor sau fantezia executanților, personaje și scene mitologice.

Rareori, cînd sînt realizate cu mult gust decorativ, ele reușesc să contribuie substanțial la înfrumusețarea fațadelor de clădiri creîndu-le un aspect atrăgător, sărbătorec, chiar maiestuos.

Printre puținele decorații de acest gen, deși aflată într-o stare avansată de deteriorare, merită a fi menționată cea care împodobește **clădirea din str. Occidentului nr. 11 B**. Decorația este concepută și realizată, așa cum aflăm dintr-o inscripție, de arhitectul C. Cora, desigur italian, în anul 1910, cum se specifică într-un cartuș. Arhitectul folosește, eclectic, elemente decorative grecești și din Renaștere, în cadrul cărora se află cartușe avînd pictate personaje (Apollo, Mercur) și scene mitologice în spirit renașcentist.

⁴ Copia a fost corectată de însuși autorul originalului (N. Petrașcu, „Icoane de lumină”, București, 1972, p. 85).

⁵ N. Petrașcu, *G. D. Mirea*, București, 1943.

⁶ Unele case din aceeași perioadă au o friză realizată dintr-un cadru de lemn cu panouri de sticlă, avînd pictat același motiv floral, foarte puternic colorat, care vara, în special, înveselește mult austeritatea fațadelor.